

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 31 grudnia 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 14172
Znak sprawy: PAD1.054.24.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Janusza Kowalskiego nr 14172 w sprawie ochrony interesów Polski w kontekście prac nad dyrektywą UE dotyczącą akcyzy na wyroby tytoniowe i mechanizmu TEDOR przekazuję poniższe stanowisko.

W zakresie oceny skutków planowanej reformy dyrektywy dotyczącej opodatkowania wyrobów tytoniowych informuję, że w lipcu 2025 r. Komisja Europejska opublikowała dokument *Impact Assessment Report Accompanying the document Proposal for a Council Directive on the structure and rates of excise duty applied to tobacco and tobacco related products* (link: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/excise-duties/excise-duties-tobacco/revision-tobacco-taxation-directive-proposal_en). Dokument ten zawiera obszerną ocenę wpływu projektu dyrektywy Rady (COM(2025) 580) w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych i substytucyjnych wyrobów tytoniowych (dalej zwanej dyrektywą TTD), w zakresie między innymi minimalnych stawek akcyzy na wyroby tytoniowe, opodatkowanie nowych wyrobów, w tym suszu tytoniowego, a także oddziaływania na plantatorów tytoniu.

W odniesieniu do działań podejmowanych przez Ministra Finansów i Gospodarki w trakcie procedowania ww. dyrektywy informuję, że projekt ten jest objęty specjalną procedurą ustawodawczą – z uwagi na jego podatkowy charakter (art. 113 i art. 289 ust. 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Zgodnie z tą procedurą Rada, stanowiąc jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się akcyzy.

Oznacza to, iż zgodę na przyjęcie dyrektywy TTD muszą wyrazić wszystkie państwa członkowskie. Zanim jednak dyrektywa zostanie przyjęta przez Radę ECOFIN Prezydencja Rady, wyznacza i zwołuje odpowiednią grupę roboczą do rozpatrzenia wniosku legislacyjnego tj. projektu dyrektywy. W zakresie projektu dyrektywy TTD prace toczą się w grupie roboczej Rady - *Working Party on Tax Questions*. Grupa robocza składa się z urzędników ze wszystkich państw członkowskich i rozpoczyna pracę od ogólnej analizy propozycji, a następnie przeprowadza jej szczegółową analizę. Kraj sprawujący Prezydencję w Radzie Unii Europejskiej na skutek zgłoszonych przez państwa członkowskie, w tym Polskę, uwag, przedstawia kolejne teksty kompromisowe projektu dyrektywy. W ten sposób grupa robocza dąży do wypracowania wspólnego stanowiska na poziomie technicznym oraz opracowuje projekt dyrektywy, który będzie wyrażał kompromis gotowy do przyjęcia przez wszystkie państwa członkowskie, a więc także przez Polskę.

Do tej pory, w ramach Rady ECOFIN projekt dyrektywy TTD był omawiany tylko raz, na posiedzeniu 10 października 2025 r. W trakcie dyskusji Przedstawiciel Polski zaznaczył, że Polska, mając duże doświadczenie w zakresie opodatkowania akcyzą tytoniu i produktów nikotynowych, deklaruje gotowość do dzielenia się wiedzą w trakcie prac grupy roboczej i będzie aktywnie uczestniczyć w pracach w Radzie.

Natomiast w zakresie oceny ewentualnych skutków wdrożenia dyrektywy TTD dla polskiego rolnictwa zauważyć należy, że stawki akcyzy na wyroby tytoniowe nie oddziałują bezpośrednio na krajowych plantatorów tytoniu. Wynika to z faktu, że krajowy przemysł tytoniowy opiera się przede wszystkim na tytoniu importowanym. Krajowy surowiec tytoniowy charakteryzuje się wysoką zawartością cukru i relatywnie niską zawartością nikotyny, co sprawia, że jest on ceniony przede wszystkim jako surowiec do fajek wodnych. Tłumaczy to wysoki poziom jego eksportu - około 85% krajowej produkcji. Ponadto, ze względu na stosunkowo niską zawartość nikotyny, polski tytoń nie jest powszechnie wykorzystywany do pozyskiwania z niego nikotyny stosowanej w beztyniowych wyrobach nikotynowych, w których najczęściej używa się nikotyny syntetycznej.

Według danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Polsce jest 2,8 tys. plantatorów tytoniu, których uprawy zajmują powierzchnię ok. 9 tys. ha, a roczna produkcja tego surowca wynosi ok. 20 tys. ton. Natomiast eksport tytoniu z Polski, z uwzględnieniem reeksportu, osiągnął w 2024 roku poziom 21 tys. ton.

Odnosnie propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej utworzenia zasobu własnego TEDOR Rząd RP sprzeciwia się uszczuplaniu dochodów krajowych z podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych i ich substytutów. Stanowisko Rządu w sprawie wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego zmiany decyzji o zasobach własnych - COM(2025)574 zostało zaprezentowane Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmowi RP w dniu 8 października 2025 r.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 311 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, decyzja dotycząca utworzenia nowego zasobu własnego wymaga jednomyślności w Radzie UE oraz powtórnego zatwierdzenia przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi (w przypadku Polski w drodze tzw. dużej ratyfikacji).

W kwestii przeprowadzenia krajowych konsultacji z branżą tytoniową, należy podkreślić, że Polska jest stroną Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu (WHO FCTC). Zgodnie z art. 5 ust. 3 tej Konwencji przy określaniu i wdrażaniu swoich polityk zdrowia publicznego w odniesieniu do ograniczenia użycia tytoniu, Strony zobowiązane są chronić te polityki przed komercyjnymi i innymi interesami związanymi z przemysłem tytoniowym, zgodnie z prawem krajowym. W praktyce oznacza to, że państwa - strony Konwencji - muszą zabezpieczyć proces legislacyjny przed wpływem i interesami przemysłu tytoniowego.

Odnosząc się do ryzyka wzrostu szarej strefy, należy zwrócić uwagę, że organem powołanym m.in. do walki z szarą strefą jest Krajowa Administracja Skarbowa (dalej KAS).

Podejmowane przez KAS działania ukierunkowane na zwalczanie szarej strefy w wyrobach akcyzowych zakrojone są na szeroką skalę i niezwykle skuteczne, co potwierdzają liczne doniesienia medialne:

- https://wiadomosci.onet.pl/warszawa/przejeli-gigantyczna-ilosc-nielegalnego-towaru-akcja-sluzb/eywxcc9?utm_source=livebar&utm_campaign=omp_1
- <https://newslubuski.pl/interwencje/102149-akcja-kas-zielona-gora-gorzow-253-kg-tytoniu.html>
- <https://bia24.pl/kategorie/wiadomosci/nielegalne-papierosy-w-pociagu-towarowym-z-bialorusi.html>
- <https://wydarzenia.interia.pl/podlaskie/news-celnicy-nie-mogli-uwierzyc-przemyt-w-natce-pietruszki,nId,22460751>
- <https://newslubuski.pl/interwencje/101171-kas-lubuskie-nielegalny-tyton-183-paczki.html>
- <https://lodz.tvp.pl/90201401/nielegalna-fabryka-papierosow-lodzkie-zgierz-kas-cbsp-tyton-bez-akcyzy-przestepczosc-gospodarcza-papierosy-z-przemytu-grupa-przestepcza-akcja-sluzb-nielegalny-tyton-zabezpieczony-towar>
- https://wiadomosci.onet.pl/warszawa/zaskakujace-odkrycie-sluzb-na-mazowszu-przemytник-ukryl-sie-w-kontenerze/er73jcm?utm_source=livebar&utm_campaign=newsy_sg

Powyższe linki odnoszą się wyłącznie do najnowszych informacji dotyczących sukcesów w zwalczaniu szarej strefy i dotyczą tylko wyrobów tytoniowych. Należy podkreślić, że ze względów operacyjnych nie wszystkie dane dotyczące działań w tym zakresie mogą być podawane do publicznej wiadomości na bieżąco.

Reasumując, przyszłe krajowe rozwiązania w zakresie dyrektywy TTD będą uzależnione od kierunku prowadzonych prac oraz od przyjętych końcowych rozwiązań na szczeblu Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku
Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów